

ऑगस्ट ते सप्टेंबर, २०२१ पर्यंत राज्यातील
विविध जिल्हयात अतिवृष्टीमुळे तसेच
उद्धवलेल्या पूरपरिस्थितीमुळे झालेल्या
नुकसानीसाठी बाधित शेतकऱ्यांना वाढीव
दराने मदत देण्याबाबत....

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय, क्रमांक : सीएलएस-२०२१/प्र.क्र.२४२/म-३
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक : २६ ऑक्टोबर, २०२१

- वाचा :** १) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्रमांक : सीएलएस-२०१५/प्र.क्र.४० /म -३,
दिनांक १३.०५.२०१५
- २) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्रमांक :- सीएलएस-२०२१/प्र.क्र.२०३/ म-३ ,
दिनांक ०६.१०.२०२१
- ३) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्रमांक :- सीएलएस-२०२१/प्र.क्र.२४२/ म-३,
दिनांक २१.१०.२०२१
- ४) विभागीय आयुक्त, कोकण यांचे पत्र क्रमांक:- मशा/नै.आ./कार्या-६/पालघर/पि.नुक/
२०२१, दिनांक १८.१०.२०२१
- ५) विभागीय आयुक्त, नागपुर यांचे पत्र क्रमांक :-मशा-७(५)/नै.आ.व्य./कावि-५२३/२०२१,
दिनांक २३.०९.२०२१
- ६) विभागीय आयुक्त, नाशिक यांचे पत्र क्रमांक :- मशा/कार्या-२/टंचाई/२०२१/त-३,
जा.क्र.२०८६५,दिनांक १२.१०.२०२१
- ७) विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद यांचे पत्र क्र. :-२०२०/महसूल/नै.आ.,दिनांक १८.१०.२०२१

प्रस्तावना:

ऑगस्ट ते सप्टेंबर, २०२१ या कालावधीत झालेल्या अतिवृष्टीमुळे तसेच राज्यात विविध
जिल्हयात उद्धवलेल्या पूरपरिस्थितीमुळे सार्वजनिक मालमत्ता/शेतीपिकांच्या नुकसानीसाठी राज्य
आपत्ती प्रतिसाद निधीच्या (SDRF) दराने मदत देण्यासाठी आवश्यक असलेले निधी मागणीचे प्रस्ताव
सर्व विभागीय आयुक्त यांच्याकडून मागविण्यात आले होते. दरम्यानच्या कालावधीत
दि.१३.१०.२०२१ रोजीच्या झालेल्या मंत्रिमंडळ बैठकीमध्ये झालेल्या निर्णयानुसार जून ते ऑक्टोबर,
२०२१ पर्यंत अतिवृष्टीमुळे झालेल्या नुकसानीसाठी बाधित शेतकऱ्यांना संदर्भाधीन क्रमांक ३ येथील
शासन निर्णयान्वये वाढीव दराने मदत देण्याबाबत आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत. संदर्भाधीन
क्रमांक १ येथील शासन निर्णयान्वये विहित केलेल्या दरानुसार ऑगस्ट ते सप्टेंबर, २०२१ पर्यंत
अतिवृष्टीमुळे शेतीपिकांच्या झालेल्या नुकसानीकरिता बाधितांना मदत देण्यासाठी आवश्यक
असलेल्या निधीचे प्रस्ताव विभागीय आयुक्त यांचेकडून संदर्भाधीन क्रमांक ४ ते ७ येथील पत्रान्वये

प्राप्त झाले आहेत. त्यानुसार बाधित शेतकऱ्यांना मदतीचे वाटप करण्यासाठी निधी वितरित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:

ऑगस्ट ते सप्टेंबर, २०२१ या कालावधीत झालेल्या अतिवृष्टीमुळे शेतीपिकांच्या नुकसानीसाठी बाधितांना मदत देण्याकरिता राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधी व राज्य शासनाच्या निधीमधून संदर्भाधीन क्र.३ येथील शासन निर्णयान्वये निश्चित केलेल्या वाढीव दरानुसार आवश्यक निधीपैकी तूर्त ७५% एवढा असा एकूण **रु २८६०८४.०७ लाख (अक्षरी रुपये दोन हजार आठशे साठ कोटी चौऐशी लाख सात हजार फक्त)** इतका निधी या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या सहपत्रात जिल्हा निहाय दर्शविल्याप्रमाणे विभागीय आयुक्त यांचेमार्फत जिल्हयांना वितरित करण्यास शासनाची मंजूरी देण्यात येत आहे.

२. या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या सहपत्राप्रमाणे लेखाशीर्षनिहाय निधी बीम्स प्रणालीवर विभागीय आयुक्त यांना कार्यासन म-११ यांनी तात्काळ वितरित करावा.

३. वरील निधी खर्च करताना संदर्भाधीन सर्व शासन निर्णयातील सुचनांचे व निकषांचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे. संदर्भाधीन क्रमांक २ येथील दिनांक ०२.१०.२०२१ च्या शासन निर्णयान्वये मदतीचे वाढीव दर मंजूर करण्यात आले आहेत. त्या वाढीव दरापैकी **राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधीच्या (SDRF) संदर्भाधीन क्रमांक १ व ३ येथील शासन निर्णयातील दराने** मदत प्रदान करण्यासाठी राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधीच्या लेखाशीर्षाखाली वितरित करण्यात आलेला निधी खर्च करण्यात यावा आणि **वाढीव मंजूर दर वजा राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधीचे दर यातील फरकाच्या मदतीची रक्कम** राज्य शासनाच्या निधीमधून वितरित करण्यात आलेला निधीतून भागविण्यात यावा. ज्या प्रयोजनासाठी निधी मंजूर करण्यात आला आहे त्याच प्रयोजनासाठी सदर निधी खर्च करण्यात यावा.

४. पंचनामे करण्यात आल्यानंतर लाभार्थी निश्चित करण्यात यावेत. या शासन निर्णयान्वये संपूर्ण रक्कम बीम्स प्रणालीवर वितरित करण्यात येत असली तरी, लाभार्थी निश्चित झाल्यानंतर वित्तिय शिस्तीच्या दृष्टीकोनातून संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी प्रत्यक्ष गरजेनुसारच कोषागारातून रक्कम आहरित करून त्यानंतरच रक्कम लाभार्थ्यांच्या थेट बँक खात्यामध्ये ऑनलाईन पध्दतीने हस्तांतरित करण्याबाबत दक्षता घ्यावी. सदर निधी अनावश्यकरित्या कोषागारातून आहरित करून बँक खात्यामध्ये काढून ठेवण्यात येवू नये. या आदेशान्वये मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानाच्या मर्यादेतच खर्च करण्यात यावा. **लाभार्थ्यांना मदत वाटपाची कार्यवाही पुर्ण झाल्यानंतर लाभार्थ्यांची यादी व मदतीचा तपशील जिल्हयांच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात यावा.** या सर्व सुचनांची अंमलबजावणी करण्याची जबाबदारी संबंधित जिल्हाधिकारी यांची राहिल.

५. सदर निधीतून करण्यात येत असलेल्या खर्चाचे लेखे निधी आहरित करण्यात येणाऱ्या कार्यालयाच्या स्तरावर ठेवण्यात यावे व करण्यात आलेल्या खर्चाचा कोषागार कार्यालये व

महालेखापाल कार्यालयाशी त्रैमासिक ताळमेळ घेण्यात यावा. राज्य आपत्ती प्रतिसाद निधीमधून तसेच राज्य शासनाच्या निधीमधून उपलब्ध करून दिलेला उपरोक्त निधी खर्ची पडल्यानंतर तातडीने निधीची उपयोगिता प्रमाणपत्रे संबंधितांकडून प्राप्त करून घेवून एकत्रितरित्या शासनास सादर करण्याची जबाबदारी विभागीय आयुक्त यांची राहिल.

६. वरील प्रयोजनासाठी प्रधान लेखाशीर्ष २२४५ - नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी अर्थसहाय, ०२ पुर चक्रीवादळे इत्यादी अंतर्गत सोबतच्या विवरणपत्रात दर्शविलेल्या लेखाशिर्षाखाली पुर्नविनियोजनाद्वारे उपलब्ध केलेल्या निधीमधून वितरीत करून देण्यात येत आहे.

७. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक : ४१६/२०२१/व्यय-९, दिनांक २१.१०.२०२१ अन्वये मिळालेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०२११०२६१६५८११५९१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने,

(संजय औ. धारूरकर)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
२. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/विधानसभा, महाराष्ट्र विधानभवन, मुंबई
३. विधानमंडळाचे सर्व सन्माननीय सदस्य,
४. मा.उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. अपर मुख्य सचिव (वित्त), मंत्रालय, मुंबई,
६. विभागीय आयुक्त सर्व ,
७. जिल्हाधिकारी सर्व ,
८. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) १/२, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर,
९. महालेखापाल (लेखा परिक्षा) १/२, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर,
१०. संचालक, लेखा व कोषागारे , मुंबई
११. जिल्हा कोषागार अधिकारी सर्व ,
१२. मा.मंत्री (मदत व पुनर्वसन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
१३. मा. राज्यमंत्री (मदत व पुनर्वसन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
१४. वित्तीय सल्लागार व सहसचिव, मदत व पुनर्वसन प्रभाग, मंत्रालय, मुंबई
१५. कार्यासन अधिकारी (म-११/म-३), मदत व पुनर्वसन प्रभाग, मंत्रालय, मुंबई
१६. वित्त विभाग (कार्यासन व्यय-९/अर्थ-६), मंत्रालय, मुंबई
१७. निवड नस्ती (कार्यासन/ म-३)

शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्रमांक - सीएलएस-२०२१/प्र.क्र.२४२/म-३, दिनांक २६ ऑक्टोबर, २०२१ चे सहपर

अ.क्र.	जिल्हा	शेतकरी संख्या	जिरायत सिंचनाखालील क्षेत्र			आवृत्तित सिंचनाखालील क्षेत्र				बहुवार्षिक पिकाखालील क्षेत्र				एकुण					
			बांणित क्षेत्र	आवृत्तयक मवत		शेतकरी संख्या	बांणित क्षेत्र	आवृत्तयक मवत		शेतकरी संख्या	बांणित क्षेत्र	आवृत्तयक मवत		शेतकरी संख्या	बांणित क्षेत्र	आवृत्तयक मवत			
				SDAF ऱ्या वराने मवत देण्यासाठी अनुवान (२२४५ २४५२)	वाढीव वराने मवत देण्यासाठी अनुवान (२२४५ २३०१)			SDAF ऱ्या वराने मवत देण्यासाठी अनुवान (२४५२)	वाढीव वराने मवत देण्यासाठी अनुवान (२२४५ २३०१)			SDAF ऱ्या वराने मवत देण्यासाठी अनुवान (२४५२)	वाढीव वराने मवत देण्यासाठी अनुवान (२२४५ २३०१)			SDAF ऱ्या वराने मवत देण्यासाठी अनुवान (२४५२)	वा शासन निर्णयान्वये SDAF ऱ्या वराने वितरीत करवयावा िणी (२२४५ २४५२) (७५%)	वाढीव वराने मवत देण्यासाठी अनुवान (२२४५ २३०१)	वा शासन निर्णयान्वये वाढीव वराने वितरीत करवयावा िणी (२२४५ २३०१) (७५%)
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
१	मालघर	१४८९१	३९०५	२६५५३	१२४९६	०	०	०.००	०.००	०	०	०.००	०.००	१४८९१	३९०५	२६५५३	१२४९६	१२४९६	९३.७२
	कोकण एकुण	१४८९१	३९०५	२६५५३	१२४९६	०	०	०.००	०.००	०	०	०.००	०.००	१४८९१	३९०५	२६५५३	१२४९६	१२४९६	९३.७२
२	औरंगाबाद	६५९५३०	४९२४२२	३३४८६.०८	११७५८.१६	२१६४२	१७५८१	२३७३.३९	२६३.७१	२३१०८	१४६३३	२६३३.८८	१०२४.२९	७०४२८०	५२४६५६	३८४३३.३५	२८८७०.०१	१७०४६.१५	१२७८४.६१
३	जालना	५२४६५६	४७७३९३	३२४६२.६९	१५२४६.५६	१३४९१	७७७३	१०२२.३८	११३.६०	४०८९७	३१२०८	५६१७७	२१८४.५८	५७९०४४	५१६१७४	३९१०२.५७	२९३२६.९३	१७७७४.७४	१३१८१.०६
४	परभणी	४८२९१३	३३८७९३	२३०३७.८९	१०८४१.३६	७१५	२९४	३९.६९	४.४१	१११५	४०८	७३.४३	२८.५६	४८४१५१	३३९४९५	२३१५१.०१	१७४६३.२६	१०८७४.३३	८१५५.७५
५	हिंगोली	३२८९०३	२९४३८३	२००११.२४	९४१७.०६	१९००	११८४	१५९.८३	१७.७६	७७०	४८०	८६.३८	३३.५९	३३११७३	२९५९४७	२०२१७.४६	१५१९३.०९	९४६८.४१	७१०१.३१
६	नांदेड	७०८३४३	५५१२७१	३७८६६.४०	१७६४०.६६	११८६४	१०२३६	१३८१.८७	१५३.५४	३२८	२१३	३८.२७	१४.८८	७९०५३५	५६१७१९	३८९०६.५४	२९१७९.९०	१७८०९.०८	१३३५६.८१
७	बीड	८६०२४६	६३४४४८	४३१७६.४७	२०३१८.३४	२९१८७	१९८६८	२६८२.२१	२९२.०२	९४२८	२०३१	३६५.५०	१४२.१४	८९८६१	६५६८४७	४६२२४.१७	३४६६८.१३	२०७५८.५०	१५५६८.८७
८	लातूर	५२४७१९	४३९४३०	२९८८१.२५	१४०६१.७७	७८९३	६१८०	८३४.३३	९२.७०	३७	१९	३.३८	१.३२	५३०६४९	४४५६२९	३०७१८.९६	२३०३९.२२	१४१५५.७८	१०६१६.४४
९	उस्मानाबाद	४४२५४५	३०५८१२	२०७९५.२४	९७८६.००	१०२३१	५४७१	७३९.१३	८२.१३	२६३०	१११९	७८.३४	३५१४०६	३१२४०७	२१७३५.८२	१६३०१.८७	९९३९४.४६	७४१९.८५	७४१९.८५
	एकुण औरंगाबाद	४५९९२५५	३५३४३४०	२४०३३७.२७	११३०९९.८९	९६९२२	६८३९१	९२३२.८३	१०२५.८७	७८३९३	५०११०	९०१९.७९	३५०७.७०	४७७४८९९	३६५२८७३	२५८५८९.८९	१९३९४२.४०	११७६३३.४६	८८२२५.१०
१०	नागपुर	३६६६	२२०४	१४९.८५	७०.५२	५४	२३१	३१.१८	३.४६	२३३	१७७	२१.१२	८.२१	४४५१	२५५२	२०२.१५	१५१.६१	८२.२०	६१.६५
११	गडचिरोली	३८३	१८०	१२.२२	५.७५	३६	२३१	२.२१	०.२५	०	०	०.००	०.००	४१९	१९६	१४.४४	१०.८३	६.००	४.७०
	एकुण नागपुर	४०४९	२३८३	१६२.०७	७६.२७	५७८	२४७	३३.४०	३.७१	२३३	१७७	२१.१२	८.२१	४८६०	२७४८	२१६.५९	१६२.४४	८८.१९	६६.१५
१२	युळ	११२	१९	१.२६	०.५९	७३	७७	२.३२	०.२६	०	०	०.००	०.००	१८५	३६	३.५८	२.६९	०.८५	०.६४
१३	नंदुरबार	५३१९	३७११	२५७.७९	१२१.३१	३८५४	१८९२	२५५.४०	२८.३८	४५५	३२५	५८.५०	२२.७५	९६२८	६००८	५७१.६९	४२८.७७	१७२.४४	१२९.३३
१४	अहमदनगर	३३२४०	३०४७०	२०७१.९६	९७५.०४	७५३४	४७५१	६४१.३६	७१.२६	१३२	७४	१३.४०	५.२१	४०९०६	३५२९५	२०४६.७२	२०४५.०४	१०५१.५१	७८८.६४
	एकुण नाशिक	३८६७१	३४२८०	२३३१.०१	१०९६.९५	११४६१	६६६०	८९९.०८	९९.९०	५८७	३९९	७१.९०	२७.९६	४१७१९	४१३३९	३३०१.९९	२४७६.५०	१२२८.८१	९१८.६१
	एकुण राज्य	४६५६८६६	३५७४९४०	२४३०९५.८९	११४३९८.०६	१०८९६१	७५२९९	१०१६५.३१	११२९.४८	७९१३३	५०६२७	९११२.८१	३५४३.८७	४८४४९५९	३७००८६५	२६२३७४.०१	१९७८०.४९	११९०७१.४२	८९३०३.४२